

RAKÁRIK

5

OBEČNÉ NOVINY DO KAŽDEJ RODINY

2009

Dvojmesačník o dianí v Medzibrode

Zadarmo do každej domácnosti

Úvodník

Bojovať s krízou vnímaním krásy okolia

Bolo to raz v sobotu skoro ráno. Ešte za tmy som sa vracal z Kováčovej. Spoznať okna prímestskej autobusovej linky som práve zbadal nad horizontom dožltla vysvietený mesiac. Spozornel som, lebo tento zjav bol väčší ako obvykle a k tomu bol ešte spln. Ako to už s peknými vecami býva, radi sa skrývajú. Aj tento zaliezol pred mojim dotieravým pohľadom. Hodnú chvíľu letmo vykukoval spoza smrekovej hory. Nadrozmerný kremnický zlatý dukát, ako sa v tej chvíli javil, sa mi v plnej kráse odhalil, až keď autobus prechádzal začiatkom priemyselnej zóny Zvolena. Nikdy by som nepovedal, že najkrajší mesiac uvidím s pozadím industriálnych hál. So starým parádnikom veru najlepšie harmonizoval žltý nápis na fabrike Continental.

Hospodárska kríza údajne skončila. Veľké prepúšťanie, žiaľbohu, nie. Zúfalé pohľady ľudí z najpostihnutejších regiónov stále dojímajú. Ak sa nechcú zadlžiť, nemajú čo by minuli. Ako sa majú popasovať s krízou? A ako si pri tom zachovať ľudskú tvár? Žiaľ, Slovensko upadlo aj do morálnej krízy. Serióznejšie periodiká upozorňujú na neudržateľný stav v justícii, bulvár na SuperStar.

Chlad, ktorý sa votrel do duší, je ako jesenné ráno. Na pocit je zima. Človek viac ako čokoľvek iné potrebuje nádej na to, že sa oteplí. Nepotrebuje nadávať a mračiť sa na svet, vyčítať mu, aký je nespravodlivý. Tak si krásu často neuvedomí, prehliadne, nezriedka opľuže.

Jeseň je skúsená pani. Je ozajstnou znalkyňou. Ponúka impresionistické zafarbenie stromov. Pre náročnejších si drží v zálohe jeleniu ruju. Obloha je jasnejšia a pestrofarebná dáma v rokoch tak zaručuje ideálne podmienky na výlety do okolia. Svojou krásou, ako málokto, očaruje zadarmo. Zúfalých najlepšie potešia hrejivé farby jesene.

-janči-

Haruľa roka 2009

Bitka o najlepšiu haruľu roka sa konala 12. septembra v Medzibrode. Už deviaty raz si tu súťažné družstvá zmerali sily v pečeni harule. Ohľad sa bral nielen na ich šikovnosť a rýchlosť ale aj na umelecký dojem. Hoci sa stále ozývajú nespokojné hlasy k termínu, ktorý sa prekrýva s Radvanským jarmokom, skalní priaznivci dobrej harule si opäť našli cestu do Medzibrodu.

Porota v zložení: Ivan Palúch (predseda), Maroš Krajčovič, Ing. Teodor Očenáš za jednotu dôchodcov a Ľubomír Padúch za CHZM, Cyril Zeman za poslancov obecného zastupiteľstva a Eva Sokolová (zástupca z davu divákov) mala aj toho roku neľahkú úlohu. V bodovom hodnotení mala najväčšiu váhu chuť harule. Menšiu dôležitosť mali rýchlosť prípravy a umelecký dojem družstva. Do úvahy sa bral tiež imidž a kvalita práce (tu sa odpočítavali body napr. za nedorajbané zemiaky). Sčítaním a odčítaním všetkých bodov porota jednohlasne určila víťaza, ktorého haruľa mala podľa slov porotcov bezkon-

renčne najlepšiu chuť.

Z víťazstva sa toho roku opäť po ročnej prestávke tešilo družstvo Horský dych v zložení: Majka Nováková, Marcelka Kaliská a Martuška Haviarová. Toto družstvo sa mohlo pochváliť najlepším časom, keďže svoju haruľu pripravili za 4 minúty a 16 sekúnd. Stratili len jeden trestný bod, ktorý im porotcovia odpočítali za veľký odpad.

Na druhom mieste sa umiestnilo družstvo Šukar Čajori, ktoré tvorili Borka Haviarová, Soňa Hrašková a Jana Salónová. Ich čas bol síce až 5. najlepší, no získali plný počet bodov za šoumenstvo a ich haruľu porotcovia ohod-

Oznámenie o čase a mieste konania volieb

Vol'by do orgánov Banskobystrického samosprávneho kraja sa budú konať v sobotu 14. novembra 2009 od 7.00 do 22.00 hodiny.

Miesto konania volieb sa nachádza v sále Kultúrneho domu, Námestie Hrdinov SNP 1

Haruľ'a roka 2009

notili ako druhú najchutnejšiu.

Z tretieho miesta sa toho roku mohli tešiť členky nového družstva Žienka domáca. Všetky tri dámy – Jana Fekiačová, Iveta Kurkovská a Erika Beňová mali na Haruľovej show súťažnú premiéru. Porota ich výkon ocenila plným počtom bodov za chuť harule a tak hoci mali druhý najhorší čas, vystačilo im to na krásne tretie miesto.

Štvrté miesto sa ušlo družstvu Medzibrodské bosorky, ktoré tvorili Vierica Ďuriančíková, Eva Chamková a Marta Sokolová. Tieto dámy sa môžu pochváliť druhým najlepším časom na tohoročnej Haruľovej show. Len jeden trestný bod za nedočistené zemiaky ich delil od tretieho miesta.

Piate miesto si vybojovali Favoriti – poslanci nášho obecného zastupiteľstva Paľo Svetlík, Miro Hutka a Jožo Hraško. Hoci súťažili po prvýkrát mohli byť spokojní s tretím najlepším časom.

Na ďalších miestach sa umiestnili družstvá už tradične pôsobiace na Haruľovej show ale i niekoľko úplne nových družstiev. Niektoré mali pozmenené zloženie, iní mali nový názov. Každopádne sa VIII. Ročník Haruľovej show môže pochváliť až dvanástimi súťažnými tímami!

Horský dych už tradične ocenil najmladšie družstvo - toho roku to bolo opäť družstvo PZ Torysa.

Už tradičnou sprievodnou súťažou bolo zápolenie o najdlhšiu zemiakovú šupku - The biggest potatoes schupka oupeň. Vplyvom nepriaznivého počasia, ktoré dôsledkom bolo predĺženie programu, sa táto súťaž konala až podvečer, pri umelom osvetlení. Najdlhšou šupkou sa mohol toho roku pochváliť Martin Gregor so šupkou merajúcou 99 cm aj keď rekordnému výkonu z roku 2007 - 157 cm sa ani zďaleka nepriblížil.

Ani na tohoročnej Haruľovej show nechýbal bohatý program. Ako prvá vystúpila folklórna skupina z Nemeckej Čierťaz. Výborná ľudová hudba Maťa Kováča, žiaľ, nemala toľko poslucháčov, keďže práve v čase ich vystúpenia sa spustil vytrvalý dážď, ktorý návštevníkov odohnal pod stany, strechy, či do automobilov. Keď opäť vykuklo slniečko, vystúpila skupina Cavaleros z Brusna a zabavila i rozťancovala tých, ktorým nevadili mokré tričky alebo kaluže pod nohami. Z nášho mikroregiónu Rentar nás prišiel pobaviť folklórny súbor Debnár z Ľubietovej. Posledným účinkujúcim bola hudobná skupina Rockfor z Banskej Bystrice, ktorú si Medzibrodčania môžu pamätať

Por.	Družstvo, členovia	Čas/Body	Šou	Chuť	Trestné body	Spolu
1.	Horský dych (M. Nováková, M. Kaliská, M. Haviarová)	4:16:19 B: 12	28	51	-1 veľký odpad	90
2.	Šukar Čajori (B. Haviarová, S. Hrašková, J. Salónová)	5:59:6 B: 6	30	52	0	88
3.	Žienka domáca (J. Fekiačová, I. Kurkovská, E. Beňová)	7:26:5 B:2	24	58	0	84
4.	Medzibrodské Bosorky (V. Ďuriančíková, E. Chamková, M. Sokolová)	5:05:9 B: 11	28	45	-1 nedočistené	83
5.	Favoriti (P. Svetlík, M. Hutka, J. Hraško)	5:06:4 B: 10	21	44	0	75
6.	PZ Torysa Medzibrod (J. Debnár, M. Hutka, J. Hraško)	5:17:5 B: 9	22	45	-1 krv	75
7.	Prírodný úkaz (Z. Kolačná, L. Ronchetti, M. Božík)	7:11:7 B: 4	24	49	-4 krv, nedočistené	73
8.	A je to (R. Sokol st., J. Frič, P. Hutka)	5:34:9 B: 8	22	42	0	72
9.	Haruľové tornáda (J. Šuták, M. Hutka ml., D. Chromek)	5:39:6 B: 7	14	53	-2 krv, nedočistené	72
10.	Typy Čiar (I. Gregorová, R. Sokol ml., Pepo)	6:32:2 B: 5	16	44	-1 neporiadok	64
11.	Haruľavý borec (D. Pohorelec, V. Haviar ml., T. Ludvigh)	7:20:4 B: 3	16	34	-1 nedočistené	52
12.	Bojovníci proti kríze (A. Kabáč, R. Kabáč, A. Debnár)	9:33:2 B: 1	19	26	-1	45

z tohoročného Otvorenia leta. Svojou interpretáciou prevzatých pesničiek zahrali a potešili mladých aj zreých. Po tomto vystúpení už nasledovala vytúžená diskozábava, ktorá sa aj napriek nestálemu počasiu konala pod holým nebom na námestí obce.

Súbežne s kultúrnym programom prebiehal na futbalovom ihrisku netradičný zápas, kde si s našimi starými pánmi zmerali sily futbalisti FK INTERNATIONALI VSS Košice.

O naše najmenšie ratolesti sa na školskom dvore postarali pani učiteľky z MŠ a ZŠ. Až 170 detí sa vyblánilo pri súťažiach a za svoju námahu boli odmenené sladkosťami a darčekom od sponzorov. Návštevníci Haruľovej show mali možnosť vidieť aj jedinečnú výstavu výtvorov z jesenných plodov našich záhrad, ktoré deti z MŠ a ZŠ vlastnoručne vyrobili.

Hoci tento ročník Haruľovej show nebol taký bohatý na divákov, varili a predávali všetci, ktorí vedeli a mohli a pojedlo sa všetko! No posúďte

ĎAKUJEME NAŠIM SPONZOROM:

ING. IGOR PATRÁŠ, TRENDWOOD - TWD
VOJTECH LIHAN, SHR, MEDZIBROD
MILAN LAPIN, MÄSOVÝROBA, MEDZIBROD
RD HRON, ING. IGOR NEMČOK
OBORČOKOVÁ MONIKA, AUTOPEX
VLADIMÍR PETRO, KVETINÁRSTVO A VÍNO MONIKA
COOP JEDNOTA, ŠD BREZNO
KATARÍNA HRKOVÁ, U ŠLIMÁKA
ZDRUŽ. PODNIKATEĽOV HUŤKA - IVANIČ
DOXX, S.R.O. B. BYSTRICA
ING. PETER MIKULINA, PD BUKOVINA STRELNÍKY
MRAMORLAND, MEDZIBROD
PELLETTERIA JOLLY, MEDZIBROD
SLOVENSKÁ SPORITELŇA, B. BYSTRICA
BALCOVÁ ĽUBOSLAVA, MEDZIBROD
VEOLIA, STREDOSLOVENSKÁ VODÁRENSKÁ
PREVÁDZKOVÁ SPOLOČNOSŤ, B. BYSTRICA
SLOVENSKÁ ELEKTRIZAČNÁ PRENOSOVÁ SÚSTAVA, A.
S. BRATISLAVA
URPINER, BANSKÁ BYSTRICA
SHR IVAN VANČO, JASENIE
ZUZANA BOBOKOVÁ, ZULU TRADE
T-COM, BANSKÁ BYSTRICA

sami, že toho bolo požehnané: 25 litrov rybacieho gulášu, 5 kotlov baraních hrč, 50 pstruhov, 15 kg rybacích fašírok, 1 kotol srnčieho gulášu, 1 kotol jelenieho gulášu, 1 kotol pichanô, 1 kotol držkový perkelt, 47 kg klobás, 20 kg jaterníc, 2 kotle hovädzieho gulášu, 80 kg hranoliek, 625 ks zemiakových platiek, oštiepky, bryndza a samozrejme sladkosti, koláče, langoše a množstvo ďalších lahôdok. No čo je podstatné, aj toho roku bolo dostatok harule (a ešte aj ostalo). Dohromady sa napiekla haruľa až z 525 kg zemiakov!

Ďalší ročník Haruľovej show prebehol k spokojnosti organizátorov, súťažiacich i hostí. Medzibrod tak má za sebou nielen ďalšiu vydarenú akciu ale aj dôstojnú rozlúčku s letom. Mimochodom, už teraz sa tešíme na ďalší ročník, ktorý sa bude konať dňa 18. 9. 2010.

-aďa-, -sisa-
foto Miroslav Zát'ko

CIVILNÁ OCHRANA: časť tretia

Čo robiť keď zaznie siréna III.

Pri niektorých mimoriadnych udalostiach (pri úniku nebezpečných látok, povodniach, záplavách, požiaroch ...) je občan nútený na nevyhnutný čas opustiť svoje bydlisko. Osvojenie si zásad správania sa v takejto situácii môže zachrániť váš život a zdravie ale aj život a zdravie vašich blízkych a známych.

ČINNOSŤ PRI NUTNOSTI URÝCHLENÉHO OPUSTENIA OHROZENÉHO PRIESTORU

V prípade, ak musíte rýchlo opustiť priestor ohrozenia, alebo sa nachádzate v uzatvorených priestoroch, vykonajte nasledovné opatrenia:

- uzatvorte prívod plynu, vody a elektriny,
- pripravte si a vezmite so sebou najnutnejšie veci (doklady, cenné veci malých rozmerov, lieky a pod.),
- uzamknite byt,
- presvedčte sa, či vaši susedia vedia o vzniknutej situácii,
- v prípade, ak sa vo vašom okolí nachádzajú deti bez dozoru, starí alebo nevládni ľudia – pomôžte im,
- sledujte rozhlas, televíziu, miestny rozhlas atď., kde sa dozviete informácie o možnom ohrození,
- dodržujte pokyny osôb a príslušných orgánov, ktoré zabezpečujú evakuáciu,
- použite prostriedky improvizovanej ochrany dýchacích ciest a povrchu tela,
- priestor opúšťajte najkratšou cestou, podľa možností kolmo na smer vetra,
- vždy zachovávajte rozvahu.

ODPORÚČANÁ HMOTNOSŤ A ZLOŽENIE ÚKRYTOVEJ A EVAKUAČNEJ BATOŽINY

Odporúčaná hmotnosť úkrytovej batožiny je 10 - 15 kg.

Odporúčaná hmotnosť evakuačnej batožiny je do 25 kg pre deti a do 50 kg pre dospelých.

Čo vám nemá chýbať v batožine:

- osobné doklady, dôležité dokumenty, peniaze, cennosti malých rozmerov,
- osobné lieky, vitamíny a nevyhnutné zdravotnícke potreby,
- základné trvanlivé potraviny a nápoje v nepriepustných obaloch na 2-3 dni,
- predmety osobnej hygieny a dennej potreby,
- náhradná bielizeň, odev, obuv, nepremo-

kavý plášť,

- prikrývka, spací vak,
- vrecková lampa, sviečka a zápalky,
- ďalšie nevyhnutné osobné veci podľa potreby a uváženia (mobilný telefón),
- pre deti nezabudnite pribaliť hračku.

Zoznam vecí, ktoré je zakázané brať do úkrytu:

- zbrane všetkého druhu, alkohol a iné návykové látky, zapáchajúce a ľahko zápalné látky,
- objemné predmety, kočky, periny a pod.,
- domáce zvieratá, psy, mačky a iné,
- zapaľovače, cigarety, ponorné variče, je dlá podliehajúce rýchlemu znehodnoteniu.

ZÁSADY SPRÁVANIA SA V ÚKRYTOCH:

- správajte sa zodpovedne a riadte sa úkrytovým poriadkom, dbajte na pokyny obsluhy úkrytu,
- neplytvajte vodou a potravinami,
- udržiavajte čistotu a poriadok,
- nepohybujte sa zbytočne po úkryte a nehovorte hlasno,
- chovajte sa pokojne, vzájomne si pomáhajte,
- nefajčite, nepoužívajte otvorený oheň a elektrické spotrebiče.

IMPROVIZOVANÁ OCHRANA DÝCHACÍCH CIEST A POVRCHU TELA

Improvizované prostriedky individuálnej ochrany sú určené na ochranu dýchacích ciest a očí, ak neboli vydané ochranné masky a prostriedky na ochranu povrchu tela.

Improvizované prostriedky individuálnej ochrany sa používajú najmä pri:

- presune osôb do úkrytov,
- úniku z priestoru zamoreného nebezpečnou látkou,
- prekonávaní zamoreného priestoru,
- evakuácii obyvateľstva.

Ochrana dýchacích ciest

Najvhodnejším spôsobom ochrany úst a nosa je prekrytie týchto častí kusom flanelovej tkaniny alebo froté uterákom mierne navlhčeným vo vode, vodnom roztoku sódy alebo kyseliny citrónovej.

Ochrana hlavy

Odporúča sa použiť čiapky, šatky, šály, cez

ktoré je vhodné natiahnuť kapucňu, prípadne nasadiť ochrannú prilbu (najlepšie cyklistickú, pracovnú, lyžiarsku a podobne). Oči chránime okuliarmi uzavretého typu (potápačské, plavecké, lyžiarske a podobne). Vetracie prieduchy na okuliároch prelepíme lepiacou páskou.

Ochrana trupu

Všeobecne platí zásada, že každý druh odevu poskytuje určitú mieru ochrany, pričom väčší počet vrstiev zvyšuje koeficient ochrany. Na ochranu môžete použiť dlhé zimné kabáty, bundy, nohavice, kombinézy, šuťákové športové súpravy. Použitie ochranné odevy je nutné dostatočne utesniť na krku, rukávoch a nohaviciach. Netesnené zapínanie a rôzne nežiaduce trhliny v odevu je nutné prelepiť lepiacou páskou. Ku všetkým ochranným odevom je vhodné použiť nepremokavý plášť (napr. plášť do dažďa) alebo plachtu prehodenú cez hlavu.

Ochrana rúk a nôh

Veľmi dobrým ochranným prostriedkom rúk sú gumené rukavice. Pre ochranu nôh sú najvhodnejšie gumené a kožené čižmy, kožené vysoké topánky. Pri použití nízkych topánok je vhodné zhotoviť si návleky z igelitových vrecúšok alebo tašiek.

Pri použití improvizovanej ochrany je potrebné dodržiavať nasledujúce zásady:

- celý povrch tela musí byť zakrytý,
- všetky ochranné prostriedky je nutné čo najlepšie utesniť,
- na dosiahnutie vyšších ochranných účinkov kombinujte viac ochranných prostriedkov, alebo použite odev v niekoľkých vrstvách.

ZÁSADY PRVEJ POMOCI

PRVÁ POMOC – je súbor jednoduchých opatrení, ktoré môžu byť použité v každom čase, na každom mieste a ktoré môžu:

- zachrániť život,
- zabrániť zhoršeniu zdravotného stavu,
- urýchliť zotavenie.

Ako postupovať:

- bez ohrozenia vlastného života zistíte, čo sa stalo,
- ako prvého vždy ošetríte najviac postihnutého,
- zabezpečte privolanie sanitky, lekára, alebo zabezpečte dopravu zraneného do zdravotníckeho zariadenia.

Ako poskytnúť prvú pomoc:

CIVILNÁ OCHRANA

- zastavte život ohrozujúce krvácanie,
- pri bezvedomí – zaistíte voľnosť dýchaných ciest,
- pri zástave dýchania – poskytnite umelé dýchanie,
- pri zástave srdca – poskytnite nepriamu masáž srdca,
- venujte pozornosť protišokovým opatreniam.

Pamätajte!

- Nepotrebuje osobitné vybavenie – improvizujte.
- Nepreceňujte svoje sily, neohrozte samého seba.
- Nehýbte s postihnutým viac, ako je nevyhnutné!

Odpovedzte si:

1. Poznáte vy a vaša rodina varovné signály?
2. Rozlíšite skúšku funkčnosti sirén od signálu?

nálu?

3. Hovorili ste doma o možnosti varovania v prípade vzniku mimoriadnej udalosti?

4. Zúčastňujete sa s rodinou prípravy obyvateľstva na sebaobranu a vzájomnú pomoc v obci alebo na pracovisku?

5. Je každý v rodine schopný samostatne vypnúť prívod vody, plynu a električky?

6. Poznáte čísla tiesňového volania?

7. Máte v rodine ujasnené, čo si zoberiete v prípade evakuácie?

8. Nacvičovali ste doma, čo by ste robili, keby...?

9. Viete ako a s kým komunikovať, keby ...?

Osobnou katastrofou je, keď sám nevíete, čo máte robiť pri varovaní a v ohrození!

-r-

Spoločenské okienko

Opustili nás:

Brauerová Mária (84)
Tkáčiková Sidónia (75)
Huťková Lívia (82)
Bobák Ján (85)
Mikuláš Jančiar (74)
Zemanová Júlia (95)
Hrašková Irena (81)

Do stavu manželského vstúpili:

Tomáš Pohorelec a Magdaléna Filipková
Ivan Tonhajzer a Mgr. Eva Janáková

Narodili sa:

Martonková Matilda
Spusta Tomáš
Šrotová Vanesa

Otázky pre starostku/z odkazovej schránky

Podľa akého kľúča boli vyberaní pracovníci na novovytvorené pracovné miesta (na aký podnet sa hlásili)?

V prvom rade by som chcela poznamenať, že sme zatiaľ jedinou obcou v našom okrese, ktorá na základe novely zákona o zamestnanosti v spolupráci s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v B. Bystrici vytvorila nové pracovné miesta. Na základe vypracovaného a schváleného projektu nám úrad práce po dobu jedného roka bude poskytovať finančné prostriedky vo výške 50 % mzdy a odvodov na každého z týchto zamestnancov. V zmysle zákona na novovytvorené pracovné miesto mohli byť prijatí len uchádzači o zamestnanie evidovaní najmenej tri mesiace na úrade práce. Pracovníci na tieto pracovné miesta boli vyberaní predovšetkým na základe ich záujmu nájsť si prácu, pretože sa nám v nedávnom období stalo aj to, že keď bolo možné zamestnať sa na tzv. dobrovoľníckej práci viacerí naši nezamestnaní jednoducho nemali o prácu záujem a aj po tom, čo sme ich oslovili, túto ponuku odmietli.

Kde zmizli kontajnery na sklo? Prečo sa kontajnery na plasty nevyvážajú častejšie keď má obec k dispozícii pracovníkov a aj lis na plasty?

Kontajnery na sklo, sme po opakovanom upozorňovaní občanov, museli z ulíc stiahnuť pretože v nich bol okrem skla aj iný odpad, ktorý sa nedal vytriediť. Zberné suroviny nám odvezú len sklo, nezmiešané s iným odpadom. Čo sa týka odvozu plastov, raz mesačne sa zbierajú plasty od domu k domu zberným vozidlom z Brusna. Kontajnery na plasty sa vyvážajú najmenej raz za týždeň, podľa potreby aj častejšie. Občania boli viackrát upozorňovaní, že papier a plasty si majú uskladiť doma a odovzdávať ich raz za mesiac pri zbere vozidlom po obci. Kontajnery na uliciach mali byť len akousi výpomocou, aby ľudia neodhadzovali odpad na ulici. Hoci je na každom kontajneri vyvesený leták, aký odpad tam patrí a výzva, aby sa plastové fľaše postlávali, len málokto toto upozornenie rešpektuje. Aj preto sú kontajnery často preplnené. Vytriedené plastové fľaše sa ešte musia rozdeliť podľa farieb a až potom sa zlisujú. Naši pracovníci majú aj množstvo inej práce, nemôžu sa venovať len nakladaniu s odpadmi a podotýkam, že triediť odpad je predovšetkým povinnosťou každého občana.

Máme v Medzibrode VZN o chove a držaní zvierat? Ak nie, prečo? V udržiavaní

poriadku v obci a v susedských vzťahoch by to určite pomohlo.

Návrhy všetkých VZN vypracúva pre obec právnik JUDr. Hlinka, preto som ho požiadala o stanovisko aj k tejto problematike. V zmysle platných zákonov, chov hospodárskych zvierat patrí do kompetencie Regionálnej veterinárnej správy, nakoľko ide o výkon štátnej správy a nie samosprávy. Obce nie sú splnomocnené a ani oprávnené upravovať chov hospodárskych zvierat všeobecne záväzným nariadením.

Máme všeobecne záväzné nariadenie, ktoré upravuje vedenie psov mimo chovného priestoru a VZN o vytváraní zdravého životného prostredia. Za uplynulých sedem rokov sme obdržali len jednu sťažnosť, ktorá sa týkala chovu zvierat, ale aj v tomto prípade sme museli sťažovateľom odporučiť, aby sa obrátili na príslušnú veterinárnu správu. V takýchto sťažnostiach môže ísť predovšetkým o obťažovanie susedov hlukom, alebo zápachom. Či ide skutočne o obťažovanie nad mieru primeranú pomerom, ako to cituje zákon, môže posúdiť len znalec z príslušného odboru.

pýtala sa -sisa- + odkazová schránka

RAKÁRIK

PRÍLOHA

5
2009

Dvojmesačník o dianí v Medzibrode

Zadarmo do každej domácnosti

ŠKÔLKÁRSKE OKLENKO MALÉHO RAKÁRIKA

**Jeseň prišla
viator fúka,
zlato prší
do klobúka.**

Leto sa skončilo, prázdniny ubehli ako voda a naša škôlka sa už ozýva smiechom, spevom a detskou vravou. Školský rok je už v plnom prúde. Detičky a aj pani učiteľky si po mesačných prázdninách vyhrnuli rukávy a už je naša škôlka odetá do rôznych farieb výtvarov našich šikovných detí. Maľujeme, kreslíme, striháme, spievame, tancujeme. Slzičky z detských očí sa už skoro vytratilí a často sa stáva, že sa našim škôlkarom popoludní nechce domov. Čo nás veľmi teší, že sa deťúrence u nás cítia dobre a majú tu množstvo kamarátov.

To, že v našej materskej škole sa neustále niečo deje, dokazuje aj tekvicová šou, ktorá sa uskutočnila hneď 11. septembra na školskom dvore. Mamičky, oteckovia, starí rodičia, dokonca aj tety dokázali, akí sú šikovní, zruční a nápadiť pri vyrezávaní a zdobení tekvičiek. Myslíme si, že sme sa pri práci všetci pekne pobavili, veď na našom dvore v priebehu hodinky vznikli: čert, princezná, vtáček, strašidlo, ježko a iné zaujímavé postavičky, ktoré zdobili areál našej školy počas Haruľovej šou.

A v práci sme pokračovali aj v ďalší deň počas Haruľovej šou - 12. septembra. Sobota nám počas dopoludnia priniesla nielen slniečko, ale popoludní aj výdatný dážď. Ale slnečné dopoludnie predsa len bolo veselé a znova ožil školský dvor šikovnými rukami malých aj starších detí. Deti lákala práca so samotvrdnucou hmotou, s rôznym prírodným materiálom ako aj výtvarná súťaž na tému: Haruľová šou očami detí. Veľmi nás teší, že detičky dokážu prejaviť svoju fantáziu aj prostredníctvom kresby, maľby, modelovania a tak náš plot zdobili výtvarné práce detí, ktoré boli popoludní vyhodnotené a ceny našli svojich majiteľov.

Počas Haruľovej šou bolo našim škôlkarom a školákom slávnostne odovzdané detské ihrisko (zostava hojdačiek-šmýkačka-drevený domček), ktoré financovalo HZDS a za pomoci obecného úradu sa môžu aj naše deti dostatočne vyhrať na školskom dvore, za čo všetkým veľmi pekne ĎAKUJEME.

Aj mesiac OKTÓBER bude plný rôznych podujatí v našej škôlke. Prostredníctvom Rakárika pozývame na vystúpenie našich najmenších pri príležitosti mesiaca úcty k starším do zasadačky kultúrneho domu dňa 13.10.2009 o 15,30 hod. všetky staré mamy a starých otcov.

A by sme potešili v Rakáriku aj

tých najmenších ponúkame im na záver zopár jesenných hádaniek:

Mgr. Monika Petriková

Maľované líčko malo,
slniečko naň maľovalo.
Čo je to?

(JABLKO)

Hrníe, hrnle, hrnle sa
husté tŕnie do lesa.

Čo je to?

(JEŽ)

Sedí na tŕniku
v červenom klobúčiku
a v červenej čiapočke.

Čo je to?

(ŠÍPKA)

Letí, hudie, píska
a dverami trieska.

Čo je to?

(VIATOR)

Čo Nového Zšmedlibrod?

Kolotoč zábavy a vzdelávania v novom šk. roku sme začali 2. septembra. Tento rok sa v troch triedach usilovne snaží kŕmiť svoje hladné mozgové bunky 40 učeniachtivých školáčikov. Privítali sme medzi sebou 9 nových žiačikov – prváčikov. Triednou p. uč. 9 prváčikov a ich 9 anjeličkov strážničkov - tretiačikov je Mgr. Ivana Sumráková, 11 druháčikom velí Mgr. Dadka Dobošová a 11 štvrtákom je triedna p. uč. Mgr. Katarína Cholvádová. Ako každoročne, aj tento rok je veľký záujem o krúžkovú mimoškolskú činnosť. Všetky deti navštevujú krúžok anglického jazyka a počítačový krúžok. Tento rok sme kvôli záujmu triačikov a štvrtákov ponúkli aj nemecký jazyk. Športuchtivé deti sa prihlásili navyše aj na športové hry a dievčatá, ktoré milujú tanečky majú možnosť vyšantiť sa v tanečnom krúžku. Deti sa môžu venovať svojim mimoškolským aktivitám bezplatne – vstupenkou na krúžky v škole je vzdelávací poukaz. Naša škola poskytuje krúžok angličtiny a práce na počítači aj pre detičky z MŠ za symbolický mesačný poplatok.

A čo všetko sme zatiaľ podnikli v škole? Krásy a plody jesene sme si s deťmi vychutnali pri vyrezávaní a zdobení tekvic počas „Tekvičkového dňa“. Fotografie potvrdzujú, že Medzibrodským deťom rozhodne nechýba fantázia! Výstavu vyzdobených tekvic v záhradke pred školou počas si so záujmom pozreli a mnohí návštevníci Haruľovej šou.

Na Haruľovej šou nám doobeda vyšlo perfektné počasie a mohli sme na školskom dvore pripraviť zábavné športové úlohy pre všetky detičky. Za splnenie úloh získali nielen sladké odmeny, ale aj vecné darčeky od sponzorov. Deti súťažili ako o život: skákali cez pneumatiky, švihadlá, aj vo vreci, chodili po pohyblivom chodníku, loptou skórovali do brániek, gúľali pneumatiky do pieskoviska, preliezali domčekovú preliezačku... O ich zábavu a pohodu bolo podľa ohlasov detí dobre postarané. Aj touto cestou sa chceme poďakovať dievčatám: N. Škrváňovej, P. Machavovej, H. Zázrivcovej a S. Petrovej za ochotnú pomoc a organizáciu detí na stanovištiach.

Zorganizovali sme aj brigádu rodičov ZŠ, na ktorej ockovia zabetónovali drevenú preliezačku od sponzora HZDS, ale aj našu vlastnú krásnu veľkú a farebnú preliezačku, ktorú vyrobil pán Jaroslav Frič. Maminky

neváhali motyky, vedrá a terén piesko-pre-Ockovia, –

ste sa. vás dost' spravili ste pre prácu. Vaše detičky vám to oplatia tým, že svoju energiu vybijú na dvore a doma budú poslušné a dobručké ako medík... **ĎAKU-JEME!!!**

Tento školský rok naša škola získala 5 ks počítačov a dataprojektor z projektu, ktorý som vypracovávala v minulom šk. roku. Teraz potrebujeme niekde zohnať peniažky na stolíky pod tieto počítače a súrne potrebujeme aj nové koberce do tried pre deti. Čo myslíte, odkiaľ na toto nájdeme? V rozpočte z normatívu nám na to nevyjde. Nemôžeme vyberať od rodičov sponzorské príspevky ako v MŠ, pretože ústava SR hovorí o bezplatnom slovenskom školstve... A sponzori? Kto by dal takejto malej škole? Cudzí „Nemedzibrodan“? Medzibrodan? Oslovíme – uvidíme.... (a potom napíšeme, ako sme dopadli)

V októbri usilovne zbierame starý papier. Chceme Vás poprosiť, keby ste nám prispeli, ak náhodou nejaký doma máte. Oslovte deti zo školy, alebo p. školníčku. Potešíme sa každému kilečku. Veď za to, čo získame zo zberu, si postupne budujeme ihrisko za školou a nakupujeme veci, ktoré súrne potrebujeme na skvalitnenie podmienok života v našej škole. Náš rozpočet je obmedzený a nemôžeme si dovoliť nakupovať to, čo potrebujeme. Vystačí nám ledva na zaplatenie réžie a niečo také, ako modernizácia školy je akurát tak vo hviezdach, alebo v relácii „Snívajte s nami.“ Máme sa čo obracať, aby sme s našim vybavením nezostali niekde medzi dobou kamennou a pozostatkami z čias, keď ešte na všetky školy boli spravodlivé dodávané didaktické pomôcky.

Zatiaľ sa ale radšej spoľiehame na istotu. Doteraz sme si postupne všetko budovali za peniaze, ktoré sme získali za zber papiera. Vždy vyšlo aj jednotlivcom na odmeny a ešte som mohla deťom kúpiť aj nejakú veľkú vec do školy. (DVD, vežu, rozbehovú dráhu,

a zobrali hrable a vyrovnali okolo viska a liezačiek. maminky pochlapili Našlo sa ochotných a

deti kus užitočnej

farby na preliezačky...) Takže ešte raz Vás prosím, skúste byť aspoň takými sponzormi našej školy, že dáte našim deťom starý papier do zberu. Spravíte tým naozaj dobrý skutok.

V najbližších dňoch nás čaká deň otvorených dverí – 28.10. Prid'te sa pozrieť, ako to v našej škole funguje. Alebo sa k nám pridajte, keď pôjdeme púšťať šarkanov.

A keby ste chceli vedieť a vidieť, čo všetko sa u nás v škole deje, pozrite si našu www stránku: zsmiedzibrod.edupage.org

Básnické čríevko malých školáčikov

ANIČKA

Milá žiačka Anička už vie, čo je básnička.

Učila sa abecedu, nerobila z toho vedu. Rozok, maslo, vajce, chlieb, zjedla všetko na obed. Do našej školy chodí stále, učí sa tam písať práve. (Emka Svetlíková, 3. roč.)

ŠKOLA

Preliezačky máme, aj sa na nich hráme. A máme aj kolotoč, čo sa krúti stále. Kamaráta tu má každý, priateľstvo vydrží navždy. Škola – tá je pre ľudí, nikto sa v nej nenudí. (Ninka Hudecová, 3. roč.)

Obecné zastupiteľstvo 2009

3. riadne zasadnutie OZ, 26. 6.

OZ berie na vedomie:

- plán kontrolnej činnosti na 2. polrok 2009, ktorý predniesla Ing. Silvia Tešínska

- správu o plnení rozpočtu a záverečnom účte za rok 2008,

- program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2009-2013,

- správu p. starostky o stave IBV Dúbrava, návrh na riešenie ďalších žiadostí o pridelení stavebných pozemkov,

Informácie p. starostky o:

- stave a pokračovaní výkopových prác na kanalizácii,

- možnosti osadenia rampy alebo kamerového systému na monitorovanie nelegálnej skládky odpadu v Dolinke,

- projekte predloženom na Úrad práce soc. vecí a rodiny na 3 pracovné miesta pre obec,

- projekte úpravy Vyvieranica – strážny dom,

- výmene septiku v škol. jedálni,

- nedoplatkoch daní občanov za rok 2008,

29.06.2009

Príspevky poslancov do diskusie:

- p. Zázrivec: ďakovný list ZRPŠ pre riaditeľku ZŠ za pripravené akcie v priebehu škol. roka,

- p. Hutka: nutnosť natretia strechy na zdravotnom stredisku, zabezpečiť p. Dušana Vaníka na natieračské práce,

- Ing. Svetlík: úprava okolia fontány, nutnosť nainštalovania kamerového systému na monitorovanie námestia a Dolinky, obmedzenie svojvoľných výkopov občanov na cestnej komunikácii,

- p. Frgelec: pri natieraní strechy je nutné natrieť aj plechovú garáž pri ihrisku,

- Ing. Hraško: návrh na označenie a osadenie vodárenských prípojek mimo komunikácie na Železničnej ulici, otázka, či sa budú osádzať kanalizačné šachtičky, vykosenie trávy okolo plota ZŠ, vyčistenie zberačov dažďovej vody na komunikáciách, zapracovanie nových stavieb do územného plánu obce Námestie hrdinov SNP

- p. Kabáč: neporiadok na kúpalisku, kosenie trávy na kúpalisku, umiestniť tabule s nápisom Zákaz sypania smetí a kúpanie na vlastné nebezpečie, kedy sa bude upravovať navezená zemina na kúpalisku,

OZ schvaľuje:

- plán kontrolnej činnosti na 2. polrok 2009

- správu o plnení rozpočtu a záverečnom účte za rok 2008 a súhlasí s celoročným hospodárstvom obce bez výhrad; súhlasí aj s a odvodom do rezervného fondu vo výške 10 %, t. j. 124.500

Sk,

- rozdelenie 10 veľkých pozemkov IBV Dúbrava nad 860 m2 na polovice,

- využitie p. k. č. 524, za účelom vybavenia stavebného pozemku (Jozef Hutka)

OZ ukladá a doporučuje zodpovedným:

- odstránenie nedostatkov po kontrole plynových zariadení

- zabezpečenie centrálneho uzamykateľného temperovania miestností v MŠ Pod hôrkami

- prešľudovať poslancom Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2009-2013

- výber ponúk a upresnenie dodávateľa kamerového systému pre Námestie a Dolinku,

- do Rakárika uverejniť článok o zriadení kamerového systému pre Námestie a Dolinku

Zapísal: Kabáč Michal

3. mimoriadne zasadnutie OZ, 6. 8.

OZ berie na vedomie

- IBV Dúbrava prejednanie ďalšieho postupu o prizvaní ďalšej skupiny uchádzačov

Starostka obce informovala o:

- novovzniknutej situácii v nehnuteľnosti na námestí Hrdinov SNP 3 o neoprávnenom nájomnom vzťahu a o nevyhovujúcich podmienkach na obývanie a prenajímanie priestorov

- pene vo fontáne, nelegálnom vývoze a umiestňovaní stavebného odpadu v intraviláne obce

Poslanci OZ:

- p. Kabáč: informoval o neporiadku na kúpalisku

- p. Ramaj: zaujímal sa o možnosť dlhodobého prenájmu časti garáže v areáli požiarnej nádrže

OZ schvaľuje:

- prenájom časti garáže v areáli požiarnej nádrže Ing. Ramajovi.

OZ nesúhlasí:

- s prenajímaním nehnuteľnosti na nám. hrdinov SNP č. 3, z dôvodu nevyhovujúcich hygienických a bezpečnostných podmienok a neexistujúceho sociálneho zariadenia

OZ ukladá – doporučuje zodpovedným

- písomne upozorniť nájomcu, aby opustil nehnuteľnosť na námestí Hrdinov SNP č.3.

Zapísala: Zdenka Hutková

4. riadne zasadnutie OZ, 21. 8.

OZ Berie na vedomie:

Informácie starostky obce Zdenky Hutkovej o

- spôsobe prideľovania stavebných pozemkov – IBV Dúbrava,

- organizácii Haruľovej šou – 12.9.2009,

- kontrole z Obvodného úradu Banská Bystrica na úseku civilnej ochrany (CO),

- kontrole z Obvodného úradu Banská Bystrica a Povodia Hrona – čierne skládky na brehoch Hrona,

- možnosti prisťahovania na Okresnom súde Banská Bystrica z obyvateľov obce,

- vytvorení Centra voľného času pri ZŠ v Brusne,

- možnosti kamerového systému na námestí obce a iného zabezpečenia vstupu ku Hronu do Dolinky (vybudovanie rampy),

- rekonštrukcii chaty Vyvieranica,

- spôsobe vystaňovania Vladimíra Barana z domu na Námestí hrdinov SNP č.3 do 31.8.2009

Diskusné príspevky poslancov:

- Jozef Zázrivec: nutnosť kosenia trávniku pri bývalej MŠ (Pod Hôrkami) – zainteresovať členov stolnotenisevského a kulturistického oddielu, žiadosť občanov o predĺženie úradných hodín na OcÚ – streda do 17,00 hod. – skúšobne v mesiaci september 2009, zabezpečiť bezpečnosť práce zamestnancom obce (hlavne VPP)

- Ing. Juraj Ramaj: nutnosť kosenia a vyriešenie záväzky zeminy na kúpalisku, nutnosť dokonšenia školského dvora a ihriska – zainteresovať rodičov detí MŠ a ZŠ, poukázanie na nedostatky pri výstavbe kanalizácie a fontány,

- Ing. Ondrej Samuelčík: nutnosť vyčistenia rigolov v obci,

- Cyril Zeman: problém s vrakmi áut v obci,

- Ing. Jozef Hraško: potreba výmeny vodovodu na Železničnej ulici, odstránenie skládok po výstavbe kanalizácie, určenie miesta na posedenie oficiálnych hostí na Haruľovej šou.

OZ schvaľuje:

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2009 – 2013 s pripomienkami poslancov,

- predĺženie prenájmu obecnej garáže Jaroslavovi Dřímalkovi na Námestí hrdinov SNP – pri požiarnej zbrojnici,

- poplatok za školský klub v hodnote 10 € na žiaka a polrok školského roku 2009/2010,

- žiadosť Petra Škrváňa a Zdenky Škrváňovej na výstavbu RD na ich vlastných pozemkoch (parcely č. 728/1 a č. 728/2) s pripomienkami poslancov.

OZ nesúhlasí

- s odpredajom obecnej garáže na Námestí hrdinov SNP pri požiarnej zbrojnici záujemcov Stanislavovi Flaškovi a Jaroslavovi Dřímalkovi.

OZ ukladá a doporučuje

- upozorniť ŽSR-atraktivný obvod Banská Bystrica o kosení ich pozemkov a vyčistení rigolu,
- každoročne do 30. 3. oslovovať sponzorov pre Haruľovú šou,
- viesť evidenciu prác VPP,
- urobiť harmonogram verejnoprospešných prác pravidelne sa každoročne opakujúcich,
- skúšobne v mesiaci september predĺžiť úradné hodiny na OcÚ v stredu do 17,00 hod.
- zistiť cenové možnosti u Regionálnej správy ciest – stredisko Lučatín na pokosenie kúpaliska,
- zapracovať pripomienky poslancov do Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce,
- odpísať záujemcom o kúpu obecnej garáže pri požiarnej zbrojnici – Stanislavovi Flaškovi a Jaroslavovi Dřímalkovi. Zamietavé stanovisko.
- pozvať na najbližšie zasadnutie OZ Jozefa Hutku ml. ohľadom vysporiadania pozemkov a výstavby RD na ulici Pri ihrisku,
- priebežne spracúvať kúpno-predajné zmluvy na odpredaj stavebných pozemkov na IBV Dúbrava,
- vykonať obhliadku domu na Námestí hrdinov SNP č. 3 (Pálenica).

Zapísal: Ing. Juraj Ramaj

5. riadne zasadnutie OZ, 9. 10.**OZ berie na vedomie:**

- správu o kontrolnej činnosti za 1. polrok 2009,
- správu o výchovno-vzdelávacej činnosti ZŠ a MŠ Medzibrod v školskom roku 2008/2009,
- vyhodnotenie haruľovej šou,
- informácie p. starostky k súčasnému stavu – IBV Dúbrava,
- informácie Ing. Belica o projektovaní inžinierskych sietí IBV Dúbrava.

Starostka obce p. Hutková informovala o:

- terénnych úpravách v areáli požiarnej nádrže,
- rozpočte obce,
- oprave chaty Vyvieranica a požiarnej zbrojnice,
- odklade náteru plotu na cintoríne na ďalšie rozpočtové obdobie,
- úprave komunikácií a oprave kanalizačných úsekov s nástupom 12.10.2009,
- úprave rozpočtu na ČOV – zmena projektu,
- nástupe pracovnej sily v MŠ – pedagogický zamestnanec na skrátený úväzok 6 hodín denne,
- ukončení pracovného pomeru zo strany VPP zamestnanca – p. Jakubovie, nastupuje p. Jozef Jančiar,
- sťažnosti p. Prašovskej z Novej ulice na p. Padúcha Michala st. z dôvodu parkovania na Krížnej ulici, sťažnosť podstúpená komisii pre ochranu verejného poriadku, termín zasadnutia komisie je 22.10.2009 o 17,00 hodine,

Poslanci OZ :

- Ing. Hraško: informoval o návšteve v Stredoslovenských vodárňach dňa 24.9.2009 za účelom opravy hlavného prívodu vody z Trstia do vodojemu a obnovy vodovodných potrubí a prípojok s ventilmi na Železničnej ulici, informoval o potrebe vysekania kríkov prerastajúcich cez pletivo a vyrovnanie terénu medzi ihriskom a plotom na školskom ihrisku, informoval o neodvážaní triedeného odpadu – plastov zo Železničnej ulice,

- Ing. Ramaj: vyslovil žiadosť o vyrezanie stromu na cintoríne pri márnici,

- M. Kabáč: predložil žiadosť na predbežný súhlas obce na spravovanie obecných lesných pozemkov na ďalších 10 rokov urbaniatom, vyslovil spokojnosť s vykonanými terénnymi úpravami v areáli požiarnej nádrže, informoval o poškodení tabule obce na vstupe od Brezna, pred Mramorlandom, informoval o vyvážaní stavebného odpadu pri prístupovej ceste k ČOV

P. Frgelec: informoval, že na Krížnej ulici pri dome p. Hrašku chýba ochranný poklop na

šachte na zvedenie dažďovej vody,

P. Hutka: informoval o nátere strechy na zdravotnom stredisku – finančné vyrovnanie, informoval sa, v akom stave a kde je obecná kofajničková píla,

P. Zárzivec: informoval o divadelnom predstavení Ženba z dňa 4.10.2009, z ktorého bude výťažok poukázaný na výzdobu počas vianočných sviatkov, žiadal odvieť asfaltový odpad pri Železničnej ulici z kanalizačných prác, pýtal sa ako sa bude vchádzať na pozemky medzi Hronom a železničnou traťou po zákaze prechodu cez železničné precestie pri dome p. Petrigáča.

OZ schvaľuje:

- odkúpenie nehnuteľnosti na Námestí hrdinov SNP č.3 od p. Jančiarovej v cene 2000 €,
- presun finančných prostriedkov 450 € na požiarnu zbrojnicu a 1209 € na chatu Vyvieranica z plánovaného náteru plotu na cintoríne,
- predbežný súhlas obce na spravovanie obecných lesných pozemkov urbaniatom na ďalších 10 rokov za rovnakých podmienok ako doteraz,
- použitie finančných prostriedkov z plánovaného rozpočtu na doasfaltovanie komunikácie na Železničnej ulici v časti od Hlavnej cesty po križovatku so Záhradnou ulicou.

OZ ukladá – doporučuje:

- osloviť riaditeľky ZŠ a MŠ, aby v spolupráci so ZRPŠ spísali aktivity, ktoré vykonali rodičia pri prestavbách a opravách budovy ZŠ a MŠ a školského areálu.

- písomne informovať p. Jančiarovú o ponuke na odkúpenie nehnuteľnosti na Námestí hrdinov SNP č.3 v cene 2000 €.

- spracovať harmonogram opakujúcich sa činností a prác počas roka, ktoré vykonávajú VPP zamestnanci

- premiestniť plechovú bídu z areálu požiarnej nádrže

- dohliadnuť na vykonávanie terénnych úprav v areáli požiarnej nádrže.

Zapísal: Ing. Pavol Svetlík

Najlepšie včelie produkty za rok 2009

Včelárska prezentácia na 36. ročníku celonárodnej poľnohospodárskej výstavy Agrokomplex 2009 sa zavŕšila vyhlásením výsledkov už 5. ročníka súťaže o najlepšie včelie produkty v nedeľu 23. augusta. Prihlásených bolo 189 vzoriek medu, 13 vzoriek medoviny a 11 vzoriek do novej kategórie peľ. Všetky vzorky prešli kontrolou v ŠVPÚ v Dolnom Kubíne. Prevzaté z časopisu Včelár, č. 10/2009, s. 154 V kategórii Med kvetový obsadil druhé miesto náš obyvateľ Emil Tešínsky. Gratulujeme

pripravila -sisa-

KINO TORYSA POZÝVA * KINO TORYSA POZÝVA *

25. 11. 2009 o 18.00 hod.

Jánošík

Pradivá história

Hrajú: Václav Jiráček, Ivan Martinka, Michal Žebrowski, Marián Labuda a ďalší

Pradivá história nášho najznámejšieho zbojníka. Hôrni chlapci zisťujú, že zbíjanie nemusí byť len napätie a zábava, ale môžu priniesť aj bolesť a smrť.

Dlho očakávaný Slovensko-Poľsko-Česko-Maďarský film

16. 12. 2009 o 18.00 hod.

G-Force

Veľmi zvláštna jednotka

Hrajú: Bill Nighy, Will Arnett, Zach Galifianakis, Kelli Garner a ďalší

Ludstvo od nepamäti využívalo zvieratá k výzvedným a špiónážnym účelom. Tentoraz však špiónážny výcvik dostali - morské prasáta!

Dobrodružná rodinná komédia nákrútená kombináciou hraného filmu a animácie

Malý bedeker, alebo ako spoznať okolie

V ostatnom čísle Rakárika sme priblížili opis turistickej trasy na Kozí chrbát a cyklotrasu MINI Povrazník. Inšpiráciám na zmysluplné strávenie voľného času sme sa nevyhli ani v aktuálnom.

Turistika

Veľká Chochuľa

Výstup na Veľkú Chochuľu je o trochu náročnejší a v porovnaní s túrou na Kozí chrbát sľubuje aj vyššiu nadmorskú výšku.

Začiatok: Brusno-Jelšiny (je to kúsok cez kopec poza medzibrodské hnojisko),

Kľúčové miesta trasy: Repište, Chata Pod Javorinkou, Poľovnícka chata Tajch (hranica lesa), Veľká Chochuľa, Prašivá, Hiadeľské sedlo, Potok, Bačovská, Hlinené, sklad dreva pod Bánikom

Koniec: Medzibrod

Vzdialenosť: 34 km

Priemerný čas: 11 hodín

Opis trasy: Z Jelšín/440 m.n.m./ ide zelená turistická značka na Veľkú Chochuľu /1753 m.n.m./ Z Brusna vedie asfaltová cesta až k Poľovníckej chate Pod Javorinkou /858 m.n.m./ (2 ¾ hod.). Odtiaľ stúpame hodinku a pol na hranicu lesa, odkiaľ vedie turistický chodník až na Veľkú Chochuľu (1 hod. 10 min.). Z Veľkej Chochule prejdeme cez Prašivú /1652 m.n.m./ po červenej turistickej značke Cesty hrdinov SNP do Hiadeľského sedla (1½ hod.). Z Hiadeľského sedla popri altánku vedie po vrstevnici chodník na lesnú cestu, ktorá začína v Potoku (20 min.). Mierne klesáme po lesnej ceste na sklad dreva Bačovská (1 hod.). Odbočíme doľava na štrkom spevnenú cestu (15 min.). Pri najbližšom sklade dreva pokračujeme odbočením doprava na chodník, ktorým prídeme na Hlinené (30 min.). Po spevnenej lesnej ceste smerom doprava pokračujeme na sklad dreva pod Bánikom (45 min.), odkiaľ vedie do Medzibrodu asfaltová cesta (1½ hod.).

Tip: Ušetriť chodidlá od asfaltu môžu motorové vozidlá, ktoré bez väčších problémov prekonajú vzdialenosti: Brusno-Jelšiny – chata Pod Javorinkou, sklad dreva pod Bánikom – Medzibrod. Čas určený na túru sa skrúti približne o 4 hodiny.

Hrb pri Ľubietovej

Na terén náročná, na kilometre chudobnejšia a vďaka výhľadu vyhľadávaná je túra na Hrb.

Začiatok: Ľubietová – Podlipa /BUS/

Kľúčové miesta trasy: Linhartovka – minerálna voda, odbočka na Včelíne, Včelíne, Chata pod Hrbom, Hrb, Chata pod Hrbom, Včelíne, Starý Majer,

Koniec: Ľubietová – Podlipa /BUS/

Vzdialenosť: 20 km

Priemerný čas: 5 hodín

Opis trasy: Z Podlipy ideme dolinou, ktorou sa kľukatí čoraz užšie koryto potoka Vážna. Prídeme k Linhartovke (20 min.). Pokra-

Cyklotrasy

STRED Mukyňová

Začiatok/Koniec: Medzibrod

Kľúčové miesta trasy: Poľovnícka chata v Dolinke, Križovatka nad chatou, Mukyňová, Brusno

Vzdialenosť: 22 km

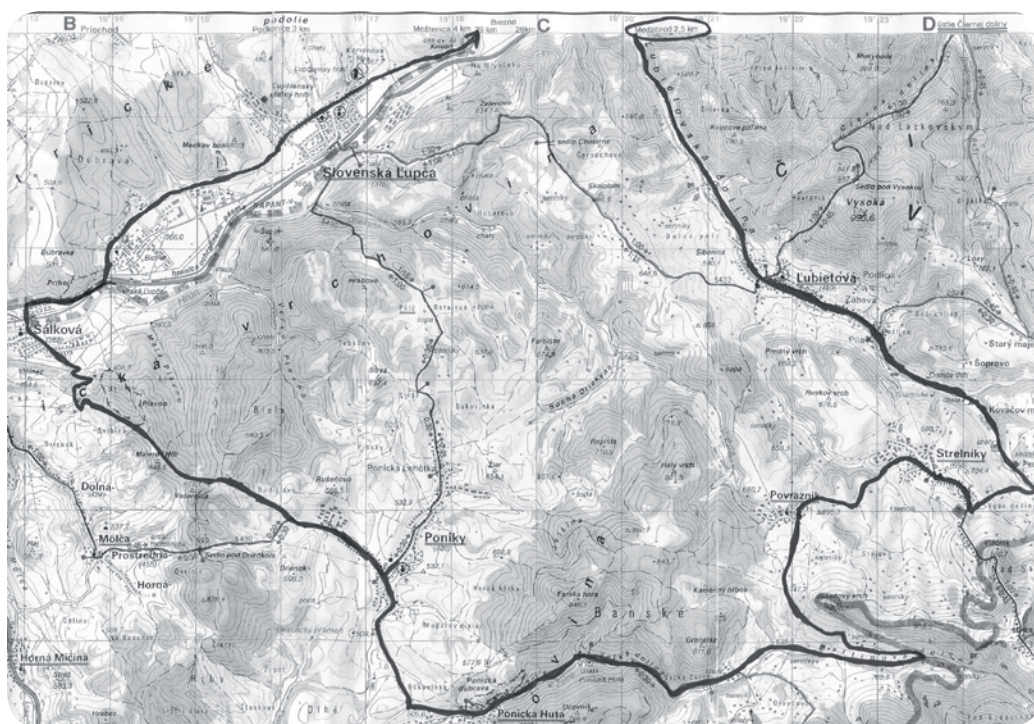
Terén: striedavo spevnená a nespevnená lesná cesta, 5 km asfalt.

Priemerný čas: 2 hodiny

Minimálna výška: Medzibrod (404 m.n.m.)

Maximálna výška: Mukyňová (869 m.n.m.)

Prevýšenie: 465 m

čujeme ďalej po asfaltovej ceste k odbočke na značenú cestu lesných motorových vozidiel (20 min.). Ide o asfaltovú cestu, odbočka je vľavo. Ňou prídeme na ďalšiu križovatku (40 min.). Pokračujeme vpravo po modrej turistickej značke na Chatu pod Hrbom /1080 m.n.m./ (1 hod.). Potom nasleduje najťažší úsek trasy – výstup na Hrb /1254 m.n.m./ Po červenej turistickej značke to trvá polhodinu.

Späť ideme cez Chatu pod Hrbom a Včelíne a ďalej pokračujeme po modrej turistickej značke popri Starom Majeri až k Podlipi na autobusovú zastávku (2 hod.).

Tip: Linhartovka je pramenitá minerálna voda s nemalým obsahom železa. Či už trasu pôjdeme podľa opisu alebo uprednostníme opačný smer, malé osvieženie by sme si nemuseli odoprieť.

MAXI Poniky

Začiatok/Koniec: Medzibrod

Kľúčové miesta trasy: Predľubietová, Ľubietová, Strelníky, Povrazník, Ponická Huta, Poniky, Šalková, Slovenská Ľupča, Lučatín

Vzdialenosť: 50 km

Terén: väčšinou asfaltová cesta, medzi Povrazníkom a Ponickou Hutou približne 2 km spevnenej lesnej cesty

Priemerný čas: 4-5 hodín

Minimálna výška: Šalková (358 m.n.m.)

Maximálna výška: v úseku Povrazník – Veľká Zolná (750 m.n.m.)

Na jar pripravujeme opis cyklotrasy EXTRÉM Korytnica

Banskobystrický geopark

V dňoch 15.9. až 19.9. sa uskutočnila exkurzia geoparku Vulkaneifel v Nemecku organizovaná občianskym združením Banskobystrický geomontánny park. Cieľom exkurzie bolo získať cenné informácie o fungovaní európskych geoparkov ako aj miestnych akčných skupín, keďže v oblasti Vulkaneifel jedna z nich pôsobí.

Exkurzie sa zúčastnili členovia pripravovanej miestnej akčnej skupiny Banskobystrický geopark, členovia pracovnej skupiny miestnej akčnej skupiny, cestoruhári a poľnohospodári, mimovládne organizácie, zástupcovia obcí v území geoparku ako aj zástupcovia Banskobystrického samosprávneho kraja.

Program zahŕňal návštevu viacerých geologicky zaujímavých prírodných úkazov – celá oblasť Vulkaneifel leží na tektonickom zlome, no zároveň i akýsi pohľad do zákulisia fungovania geoparku. Mali sme možnosť diskutovať s našimi hosťami

telmi o manažmente geoparku i načerpať rady pri formovaní našej miestnej akčnej skupiny.

Vačšina z nás sa zhodla na tom, že Banskobystrický geopark má dostatok prírodného bohatstva ako aj bohatú banskú minulosť na to, aby bol zaradený do siete európskych geoparkov. V čom sa musíme zlepšiť je starostlivosť o životné prostredie, infraštruktúra a manažment celého územia.

Práve medzikultúrny dialóg nám môže pomôcť pri naštartovaní budovania nášho geoparku zdola nahor. Aby sme o niekoľko rokov my všetci vnímali Banskobystrický geopark ako náš vlastný výtvor, o ktorý sa chceme starať a ktorý na druhej strane zabezpečí trvalodržateľný rozvoj nášho vidieckeho územia.

Ing. Katarína Paprčková
miestna manažérka BBGP

Tetrov hlucháň

K zaradeniu tohto druhu, teraz v jesennom období, ma podnietil zážitok z konca septembra tohto roku. Práve v tomto období prebieha nepravý tok hlucháňov. Pravý tok prebieha od konca marca do mája s ťažiskom v našich podmienkach okolo 20. apríla. Hovorí sa, že hlucháne tokajú pokiaľ sa nezazelená bučina (pokiaľ sa nerozvíjajú listy na bukoch) a zrejme to aj platí. No vrátim sa k tomu nepravému toku. Na jeseň u niektorých jedincov hlucháňov sa tak aktivizuje hormonálna činnosť, že načisto stratia plachosť. Svedkom tohto som bol aj ja a podarilo sa mi nafotiť hlucháňa zo vzdialenosti 1-2 m. Problém nebol ako pri bežnom fotení veľká vzdialenosť ale naopak malá. Lebo ten somár hlucháň útočil a snažil sa dobať zobákom ako agresívny gunár. Jeho predvádzanie sa v plnej kráse je úchvatné, horšie je to s jeho osprostením, ktoré mi prednedávnom pripomenul syn Samko, keď čítal text Hviezdoslavovho diela Zuzanka Hraškovie. Vtedy ľudia poznali správanie sa divých zvierat a otec Zuzanky je označený ako tetrov (nová žena ho načisto obalamutila). Dnes pomenovanie tetrov ľudom máločo povie a aj môj syn tiež nechápal, čo ten Hviezdoslav chcel vyjadriť. Tento sfarbením exoticky pôsobiaci vták, je naozaj okrasou našich prírodných lesov s rozvoľnenou štruktúrou. Vôbec mu nevyhovujú husté pestované lesy, v

ktorých nedokáže lietať. Lieta ťažko, pri vyletení vylaká aj skúsenejších jágrov. U hlucháňov je veľmi výrazný pohlavný dimorfizmus. To znamená, že kohút a sliepka sú odlišné v tomto prípade veľkosťou aj sfarbením. U kohúta prevláda čierne sfarbenie s kovovým leskom na hrudi až do zelena. Krídla sú hnedasté, chvost tmavý s bielou kresbou. Nad okom skrásťuje kohúta výrazná červená škvrna, na krídle biela. Na krku rastie kohútom brada. Pri toku sa kohút nadurdí, našuchorí perie na hrudi a brade, chvost roztiahne do nádherného vejára, trochu roztiahne krídla a zaujímavý je i hlasový prejav. Spravidla má hlucháň štyri fázy toku (klepanie, trilkovanie, výlusk, brúsenie). Niektoré občas vynecháva, len klepká a trilkuje. Brúsenie je podobné ostreniu kopy oslíčkou a táto fáza sa využívala na priskakovanie k hradujúcim stromom pri love hlucháňov. Počas tejto fázy údajne kohút nevidí a nepočuje. Sliepka je jarabo sfarbená a je menšia. Jarabá farba je prispôbením sa na optickú ochranu hniezda pred predátormi. Kuriatok býva do desať, ale len málokto prežijú. Po zemi sa pohybuje veľa predátorov, v súčasnosti i veľa diviakov s vynikajúcim čuchom. Na Slovensku hlucháňov v posledných desaťroči-

ach ubudlo a nedá sa pomenovať jednoznačnou príčinou. Je to komplex faktorov, medzi ktoré patrí i zmena štruktúry našich lesov a vyrušovanie jeho biotopov. Najvhodnejšie sú pre hlucháne prestáre horské zmiešané lesy s pestrú štruktúrou a takých je čím ďalej menej. Aj v medzibrodskom chotári sa hlucháne vyskytovali a to v jeho severnej časti. Ja som pozoroval hlucháňa v oblasti Kopku a Bačovskej ešte pred zhruba piatimi rokmi. Kohúta s pomýleným správaním pozorovali i naši poľovníci Vlado Haviar – Lalo a spol. na začiatku fungovania PZ Torysa, čiže okolo roku 1995 a to na ceste pri lesnom sklade Bánik. Len môžeme dúfať, že sa trend zmení a pri prechádzke občas zazrieme tohto krásavca našich hôr.

Palo Kostúr

Stolný tenis: medzibrodské derby

Prvý októbrový víkend sa začal nový ročník IV. ligy v stolnom tenise. Súťaže sa zúčastní 15 družstiev, ktoré absolvujú jednokolovo základnú časť a potom bude 8. miesto hraničné pri delení na 2 polovice. Nadstavba sa odohrá takisto jednokolovo s výmenou domáceho prostredia oproti základnej časti.

Hneď v 1. kole sa stretli naše družstvá v medzibrodskom derby. Pred zápasom bol favorit jasný a predpoklady sa naplnili aj v priebehu stretnutia. A družstvo získalo rozhodujúci náskok už v úvode stretnutia, keď sa dostalo do vedenia 7:0 a ten si už v pohode

udržalo. Súboj sa skončil 14:4 (M. Hutková 4,5; M. Padúch 3,5; P. Závrivec 3,5; O. Sokol 2,5 - L. Cuper 2; I. Hutka 2). Aj keď výsledok vyzerá na pohľad úplne jednoznačne, až 8 stretnutí sa odohralo na maximálny počet 5 setov (6-2) a možno to mohlo byť vyrovnanjšie pri lepšom zvládnutí týchto stretnutí hráčmi B družstva.

V ďalšom priebehu súťaže má vyššie ambície samozrejme A družstvo, ktoré sa opiera najmä o výkony M. Hutkovej a určite si trúfa na hornú polovicu tabuľky. B družstvo by sa chcelo umiestniť niekde na úrovni TOP 10 a

postup do vrchnej časti tabuľky by bol príjemným prekvapením. Hracie dni ostávajú ako v minulom ročníku piatok o 18.00 (A družstvo) a sobota o 17.00 (B družstvo) v budove bývalej škôlky na 1. poschodí. Vstup na zápasy je voľný a preto verím, že pridete povzbudiť našich hráčov v boji o majstrovské body. Program zápasov, výsledky a všetky potrebné informácie nájdete na www.sstz.sk (zápasy sú vedené všetky na nedeľňajšie dátumy, treba sa orientovať podľa hracích dní našich družstiev)

(ihu)

Medzibrodský futbalový ošial'

V týchto dňoch panuje futbalový ošial' nielen z výsledkov slovenskej reprezentácie, ktorej sa podaril postupom na MS 2010 do Juhoafrickej republiky historický úspech. Časť tejto futbalovej eufórie sa preniesla konkrétne aj do nášho medzibrodského futbalu. A družstvo sa opäť po 7. rokoch vrátilo do najvyššej okresnej súťaže a svojimi výsledkami podporenými kvalitnou hrou dobre prezentuje našu obec a dáva predpoklady na dlhoročné účinkovanie v tejto súťaži.

Štart zrejme nebol úplne podľa predstáv hráčov, funkcionárov a isto aj fanúšikov. Z prvých 4 zápasov sme získali iba 1 bod, aj keď tesná prehra v Jasení určite nezodpovedala predvedenej hre a boli sme na chvoste tabuľky. Zmena nastala po prehre na Bravčove 1:4, keď najmä predvedený výkon sklamal všetkých priaznivcov medzibrodského futbalu. Po tomto zápase a tvrdých slovách adresovaných na prístup hráčov sa karta zázračne obrátila a chlapci získali v nasledujúcich 5 zápasoch (Poniky, Heľpa, Balog, Baláže, Hronec) maximálny počet 15 bodov, ktorý

ich vyniesol na aktuálne vynikajúce 3. miesto. Treba objektívne povedať, že zápasy na ihriskách Heľpy a Balázov boli trochu ovplyvnené problémami so zostavou našich súperov, ktoré nás však nemusia zaujímať. Potešujúci je nielen zisk bodov, ale aj dobrá hra, ktorá sa prejavila na zvýšenej návštevnosti zápasov aj na súperových ihriskách. Netreba však zaspáť na vavrínoch, vždy je čo zlepšovať (minimálne premieňanie jedenástok a čistých gólových príležitostí) a získavať bod po bode pre pokojný pobyt v kľudných vodách stredu tabuľky. Na záver jesene nás čakajú 2 prestížne derby zápasy – 18.10. doma Lučatin a 25.10. vonku Slovenská Ľupča. Tieto stretnutia budú určite plné emócií, ktoré však treba držať na uzde a netreba zabúdať na to, že je to iba šport a nejde o život.

Družstvo mladších žiakov zatiaľ takisto pokračuje v spanilej jazde a súťaž absolvuje bez jedinej prehry. Je to spôsobené aj výmenou starších hráčov u súperov a tým pádom naši chlapci prevyšujú svojich protivníkov.

(ihu)

1. trieda dospelí

P.č	Názov	Z	V	R	P	S	B
1	Slovenská Ľupča	9	8	0	1	37:8	24
2	Osrblie	9	7	1	1	26:5	22
3	Medzibrod	9	5	1	3	15:12	16
4	Hronec	9	4	3	2	18:10	15
5	Lučatin	9	5	0	4	13:9	15
6	Jasenie	9	4	2	3	23:14	14
7	Tatran Č. Balog	9	4	2	3	18:13	14
8	Mýto	9	3	4	2	16:12	13
9	Michalová	9	4	1	4	13:16	13
10	Baláže	9	3	0	6	10:29	9
11	Poniky	9	2	1	6	12:20	7
12	Beňuš	9	2	1	6	7:17	7

RAKÁRIK dvojmesačník o dianí v Medzibrode 5/2009. Registrovaný na MKSR evid. číslo EV 3649/09. *Vychádza s príspevkom Ministerstva školstva SR.*

Vydáva a distribuuje zadarmo do všetkých domácností obec Medzibrod. **Tlač: Tlačiareň D&M Slovenská Ľupča**

Šéfredaktor: Bc. Tomáš Pohorelec

Redakcia: Andrea Bellušová, Ján Debnár, Ing. Silvia Tešínska, Katarína Sálišová, Ing. Ivan Hutka, Ing. Janka Kňazíková

Príloha Okienko malého Rakárika: Mgr. Monika Petriková a Mgr. Ivana Sumráková

Grafické spracovanie: -tomp-

Sídlo redakcie je na obecnom úrade.

Neprešlo jazykovou úpravou. Najbližšia uzávierka 5. decembra 2009, **e-mail:** rakarik@atlas.sk.